

Megjelenik hetenként
kétszer
szerdán és szombaton

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
Széchenyi-tér 9. sz.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 3000 K.
Egy évre . . . 12000 K.

Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.

Nyilttér
soronként 500 K.

Telefon:
(szerkesztőség)
42. szám.

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
(kiadóhivatal)
42. szám.

A főgimnázium irodalmi ünnepe a Himnusz százéves évfordulóján.

A magyar éjszaka centennáriumos égboltozatán ragyogó fényben tündöklő üstökospár közelében egy szelid fényű csillag gyűlt ki és sugároz át a múlt ködös homályán: Kölcsey Ferenc, nemzeti imádságunk örök emlékezetű költője.

Egy szemével, roskatag véznaságával mily egyszerű, igénytelen és törekeny alakja a nagy század robusztus gárdájának s mégis mily büszkén, obeliszkként emelkedik ki magyar lánglelkűségével, egyöntetű, egy kőből vágott klasszikus életével fejlődésünk aranykorának tüneményes nagyságu magyar lelkiségei közül.

Száz éve, hogy a látnok költő csekei kis birtokának magányában megírta a Himnusz, nem sejtve, hogy nemzetének imádságát írta meg s nem is gondolván arra, hogy nem a költői tehetség, hanem az isteni sugallatból megihletett intuitív erő adja tolla alá a magyar imádság magasos igéit, a magyar léleknek az örökhatalmú Isten trónusáig fölhasználó fohászkozdását.

Bensőséges, nagyon szépsikerű s magas színvonalu irodalmi ünnepe keretében hódolt a kegyesrendi főgimnázium a Himnusz százéves születési évfordulóján a látnok költő és az ihlet egy kivételes kegyelmű órájában megszületett nemzeti imádságunk emlékezetének.

A legnagyobb tisztelettel és hállával kell az ujhelyi közönségnek ez irodalmi ünnepség tanulságai nyomán szeretetébe és megértő gondosságába fogadni azt a kegyesrendi főgimnáziumot, melynek igazgatója s minden jó és nemes ügy iránt gazdag fogékonyságu tanári kara mindennél ékebben beszélő bizonyosságát szolgáltatva hétfő este annak, milyen szellemben gondolja és ápolja a kulturmagyarság történelmi hivatásának jövőre hordozóit. Hívó és bizakodó magyarságunk megértő szeretetével próbáljuk ennek az estének rövid méltatását papírra tenni, segítve mégis az ott szerzett lelki élménytől, hogy azon az estén, szegényes színpadunkról, a jövő Magyarország új lelke beszélt hozzánk.

A programot Kabina György tanuló szavazata vezette be. Pósa Lajos — Kölcsey című költemé-

nyét mondotta el jól hangsúlyozott közvetlen előadásban. A főgimnázium ének- és zenekara Korcsiak Ede tanár vezetése alatt Kölcsey—Sz. Nagy József: Remény és emlékezet c. darabjának előadásával aratott zajos sikert. Majtényi Géza tanár Kölcsey Ferenc emlékezte címen tartott felolvasást, történetirő vonásokkal jellemezve Kölcsey életét és munkásságát. A klasszikus szépségű, mélyenjáró s az elismerés minden jelével honorált felolvasás után Györy Sándor, majd Szeszlár Ödön tanuló szavalták el Kölcsey két költeményét megéremelt sikert aratva. Korcsiak Ede tanár precíz művészi stílusu, tömör dinamikaju hegedű játékát alkalmat adott a közönségnek, hogy hangos tetszésnyilvánításokkal tüntessen Korcsiak tanár mellett, aki fáradhatatlan és sokoldalú tevékenységet fejt ki a gimnáziumi tanuló ifjúság zenei képzése terén.

Vidakovich Dániel igazgató a nemzeti himnuszokról tartott igen sok érdekes adatban bővelkedő, gondos tanulmányozást igényelt felolvasást. A mindvégig érdekes és gazdag tartalmu felolvasásban említett nemzeti himnuszokat mind annyiszor eljátszotta a diák-zenekar, stílusosan fokozva és színesítve az igazgató tanulságos előadását. Kölcsey himnusát, me-

lyet a főgimnázium ének- és zenekara adott elő állva és megilletődve hallgatta végig a színházat zsufolásig megtöltő közönség.

Szünet után Kontraszty Dezső tanár tartott bevezető magyarázatot a magyar nemzet viszontagságait megismerésére nagy csoportképről. A közönség elismerésének minden közvetlen jelével tüntetett Kontraszty tanár mellett, akinek lelkét, hitét, vágyait, gondolat-körét, munkakedvét hordozta végig ez a mostani őszinte és mély sikerű előadása is. A remekül beállított, színes, meleg tónusu csoportkép a történelmi Magyarország egykori nagyságát, fényét, hatalmát, dicsőségét mutatta be, mint egy álmot, történelmi gazdag multunk legszebb emlékeit, a világ legszebb fajtáját, a magyar nőt. A közönséget valósággyal frappirozta a gyönyörű csoportkép a legszebb ujhelyi asszonyok és leányok korhű jelmezes-együttese.

Halhatatlanság és örök emlékezet a költőnek, akinek szelleme élt közöttünk és lebegett fölöttünk ezen a felejtethetlen szép estén. A vérrel megszentelt ezredév szavát hallatta ez az est a trianoni gyász közelségéből s lelkünkben új szárnyakat kapott nemzeti imádságunk, a Himnusz, melyet egy multat és

Kölcsey Ferenc emlékezete.

A Himnusz százéves évfordulójára rendezett ünnepségre írta és felolvasta: Majtényi Géza főgimn. tanár.

A lélek jobb része az, hogy a derék munka sikerére föllángol; örömittasan kíséri léptein a fáradhatatlan munka emberét; kivívott eredményein együtt örvend a szellem bajnokának törekvéseit méltánylókkal; a közrészvétlenségben az elismerés adóját nyújtja a csüggedő harcosnak.

Azonban nemes törekvésű férfiak életmésztő munkásságának nemcsak példaadónak, hanem hállára kötelezőnek is kell lennie.

Akik a szellem örök javaiért küzdenek csüggedetlenül, fáradhatatlan munkában, szívós kitarással, szent lelkesedéssel, a meggyőződés rendíthetlenségével: mindenkor nagy áldásai az emberiségnek.

Ilyen férfiu, kinek kiváló szellemi munkálkodása eredményeiből nemcsak gazdagodhatunk, hanem rajtuk lelkesedni, példáján okulni tanulhatunk, Kölcsey Ferenc, a költő, akinek lantján a hazaszeretet oly kétségbeesítően szólalt meg; a kritikus, kit az igazság

ereje heves tulásba ragadott nem egyszer; a szónok, kit nagy eszmék nagy célokért hevitenek; a tapasztalatokban bölcs ember, aki az élet minden körülményeire, változásaira tud gazdag oktatást nyújtani a fiatal s tapasztalatlan lélek tévedései ellen.

Kölcsey Ferenc 1790. aug. 8-án született Sződemeteren, akkor Közép-Szolnok, jelenleg Szilagyvármegyében. Ősrégi nemes család sarjadéka volt, mint maga is éneklí: „Büszke magyar vagyok én, keleten nőtt törzsöke fámnak.” A Kölcseyek a megyei élet szereplői voltak mindig s őt is ott látjuk a megyegyűlésen, majd az országgyűlésen később, mint Szatmármegye követét. Gyermekkora szomorú volt. Atyját korán elvesztvén, anyja gondozta őt s még a fiu 6 éves sem volt, amikor a debreczeni kollégiumba került, a melyet sohasem tudott megszeretni. Egyrészt a tanárok ridegsége, másrészt a tanulók szilagsága, de meg az iskolai élet sívársága is elkedvtelenítették a különben magabavonuló, félénk és zárkózott természetű ifjút, aki közben még balszemét is elvesztette. A természet eme mostoha-

sága s a szülői szeretet melegének hiánya az értelmes gyermeket a magány és a könyvek szeretetére utalta s míg pajtásai diákcsinnyeken törték fejüket, ő „egyik gyermek barátjával Athenaeit vázolta a fövényben, a görögök nagyjainak csontokból emlékoszlopokat állogatott s felettök emlékbeszédeket tartott,” mondja egyik életirője. 1802-ig maradt a debreczeni kollégiumban s addig elsajátította a latin, német és francia nyelveket, lapozgatta a francia encyclopedistákat és szárnypróbálgatásokat tett a költészet terén is. 18 éves volt, amikor Kazinczyval, irodalmunk szent öregjével levelezni kezdett, aki csakhamar mestere és barátja lett. 1810-ben törvénygyakorlatra Pestre megy, ahol megismerkedik Kazinczy triászával, Vitkovics Mihállyal, Horvát Istvánval és Szemere Pállal — és korának minden számottevő írójával. Ez a környezet s még inkább az a harc, amelyben a széphalmi mesternek védelmére kel Szemere társaságában a nyelvújítási harc diadalra juttatására a Mondolatra szóló Feleletével, nevét népszerűvé tették.

Irodalmi pályáját azonban hat-

hatósabban kritikai dolgozataival kezdte meg. A Csokonairól, Bercsenyiről és Kis Jánosról szóló bírálati eszmékben gazdag és művészi kidolgozásuak ugyan, de tulságos szigoruk ellenségévé tette a debreczeni és dunántúli írókat, akik nem tudták feledni azt a kiméltlen hangnemet, amellyel viselkedett a kor kedvelt költőivel szemben. Esztetikai dolgozatai mesterművül szolgáltak a későbbi generáció tagjainak is.

Politikai pályára a 20-as évek országos közéleti mozgalma sodorta. 1832-ben már szatmármegyei főjegyző; 1832–36-ig a pozsonyi országgyűlés követe, ahol szónoki kiválóságáért és aranytolaléért szeltében dicsérték. Széchenyi, Wesselényi, Deák Ferenc, Felsőbüki Nagy Pál mellett a legtekintélyesebb politikusok egyike. Amikor Szatmármegyében a konzervatív nemesekek kerekedtek fölül, Kölcsey visszaadja követi megbízatását és búcsubeszédével annyira magával ragadja a pozsonyi rendeket, hogy az ifjúság gyászfátyolt kötött kalapjára s Kossuth Lajos e napon gyászkeretben küldte szét az országgyűlési tudósításokat.

Egyes szám ára 200 K.

jövendőt megbűnhődött nemzet nevében küldött föl százévvvel ezelőtt a látnok költő a Mindenható trónusának zsámolyához.

A jogforrás csörgedezése.

Friedrich István hallatta szavát most legutóbb egy vacsorán s két ember ellen fordult. Az egyik Mikes püspök, a másik az ország miniszterelnöke: Bethlen István gróf. A Mikes elleni támadásra az a nyilatkozat adott okot, amely a Reichspost hasábjain jelent meg. Ebben a püspök nagyon is nyíltan célzott a „felelőtlen elemek rakoncátlankodásaira, amelyek útját vágják gazdasági talpraállásunknak és minden külpolitikai kapcsolódásainak.” Szembeötlőnek tartjuk, hogy Friedrich válaszolt Mikesnek, tehát magára vette a püspök kijelentéseit s hogy miért tette ezt, azt ő bizonyára jobban tudja mint mi.

A főpásztor nyilatkozata határozottan rokonszenves. Elvi alapokon mozog s bár szigorúan leszögezi a legitimizmus álláspontját, mégis rögtön utána a magyar hazafi szóval meg, aki felismerve az ország katasztrófálisan súlyos helyzetét, kötelezve érzi magát elfordulni az érzelmi politikától és a realpolitika útjára térni. Természetes, hogy a püspöknek ez az álláspontja szinte szükségszerűleg maga után vonta a keresztény tulzók politikájának megbélyegzését, hiszen ha a saját maga irányzatnál most nem tartja aktuálisnak az érzelmi politikát, ho-

Hazatérve falusi birtokára, Csekére, elhunyt fivérének családja volt legfőbb gondja és irodalmi munkálkodása, melyet az ujonnan alakult Akadémia ügyében fejtett ki. Élete minden idejét a hitlen-ségi perbe fogott Wesselényi Miklós védelmére szentelte. De védőiratát nem fejezhette mert 1838. aug. 24-én hirtelen elhunyt.

Kölcsey emberhez méltóan, nemes eszme érdekében töltvén éjjelét nappalát, lankadatlan munkában végezte pályafutását. S az eszme nem kisebb, mint amely a legnagyobbak közé tartozik: a nemzeti eszme. Ami nemes, föl-emelő, magasztos és örökéletű csak van az emberi lélekben: mind ez eszme köré csoportosul. Más eszmekör is lehet megragadó, de oda, abba a rajongó eszményi világba, ahol minden szent lelkesedés árában olvadozik, nem tud fölemelni soha.

Kölcsey ép ennek az eszmének volt szószólója írásban, szóban és tettben egyaránt. Az ifju, kivel a sors oly mostohán bánt élete virágjában, ifjan lemondott a boldogságáról és szíve végtelen szeretetének tárgyat keresett és talált hazájában.

„Négy szöcskét üzenek, védj jól kedvedbe s fiadnak
Hagyd örökül, ha kihunysz: A haza minden előtt.”

(Vége köv.)

gyan tarthatná helyénvalónak azoknál, akiknek sokkal kevesebb joguk van érzelmi politikát folytatni, mert hiszen nincs meg az a tárgyi alapjuk, mint a legitimistáknak, hanem viselkedésüket sokszor kifürkészhetetlen indokok irányítják.

Friedrich válasza. a szokott kissé demagogikus elmémű, amely a védekezést az ellentámadásban keresi. Ravasz fogással próbálja szembeállítani Mikeskel Prohászka-kát, de persze arra nem gondol, hogy Prohászka püspök sokkal nagyobb alak, semhogy sakkfigurának engedné magát felhasználni egy politikai ütközetben.

Friedrich beszéde során jobbra balra vág, intrikus módjára vonultat egymás ellen személyeket s persze a végén odaüt Bethlen Istvánhoz is, akinek szemére hányja, hogy szolnoki beszédében politikai vonatkozásban említette az államfő személyét. Kétségbe vonja Bethlennek erre való jogosultságát s leszögezi, hogy a fajvédők és a kormányzó egymáshoz való viszonyáról többet mondott, mint szabad lett volna. E kérdésről mi nem akarunk vitázni, de annyi tény, hogy a fajvédők és a hozzájuk közel állók, a multban igen szívesen tettek homályos kijelentéseket és öltöttek fel titokzatos allűröket, amelyek mögül épen azt akarták sejtetni, amit Friedrich most Bethlennek mint vádat vág a szemé közé. Egyébként nem állhatjuk meg, hogy szóserint ne idézzük a miniszterelnök szolnoki beszédének egy rövid mondatát, mely a következőket mondja: „Főhatalmazva érzem magamat annak kijelentésére, hogy a kormány a kormányzó ur őfelméltóságának teljes bizalmát bírja.” E kijelentésre sem szóbeli, sem tettebeli cáfolat nem jött. Különben pedig Bethlen mint miniszterelnök ilyen fontos nyilatkozatot nem kockáztatott volna meg, ha e kérdésben az lenne az igazság, ami után Friedrichék oly hévvel áhítoznak. Reméljük, arra mégsem gondolnak, hogy végül már a kormányzóval is polemizáljanak.

H I R E K.

A temetőben.

A sirhantok virágain játszik a napsugár és a mezők jövedve el-kacag a sírok fölött. Az ősz díszeit egymásután szedi le az enyészet s a megtörhetetlen Hatalom malomkövei örölnék meg mindent. Lelkünk elfogódik s szívünk összeszorul. Enyhülést keres. Mert el-hagytak a havas bércek, a sóhajtó völgyek, a rívó patakok, a tükrös tavak, földünk mélye... Mert temetőben vagyunk, hogy reája boruljunk a sirhantokra, kresz-

ekre, fejfákra és megcsókoljuk szent imánkkal, szent megemlékezéssel azokat, akik vérünkől valók, hozzánk valók: a jó apát, anyát, fiut testvért, hitvest, rokont, a Kárpátokat, Doberdót, az Adriát, halottainkat. Temetőben vagyunk. Enyhülést keresünk, de nem találunk...

Szívünk mindinkább összeszorul nagy fájdalomban. Hiszen még mindig zokog az özvegy, sir az anya, az árva, sírnak és zokognak jobban mint valaha.

Minden sötét és borongó, bár tudjuk: „aki Isten akartát teljesíti, marad örökké” és bár hiszszük: „eljö az óra... az élet feltámadására.”

Megnyugvásra vágyunk és a fagyos november hangulata száll a lelkünkre. Irigy és gomolygó ködpára borít mindent. „Messziről jött csupa könny, kárpáti felhő sirdogál künn a kis kertek alatt.” És a mindennapi gondok súlya alatt kétkedve kérdezzük és töprengve gondoljuk:

„Ki visz virágot halottak napján
A kaku'füves temetőbe,
Mit a bujdosók messzire hagytak?
Mindent sűrű köd, nehéz köd fed be...
— Uram, add vissza halottainkat!”

A fájdalom, mint a tengerek zugása bennünk. De telítve van fölséges alázattal: adj, Uram, örök nyugalmat... Így van. És úgy érezzük, hogy e szomorúság szép szomorúság. Olyan, mint a lefátyolozott, gyászborult angyalarc. Mert ez a szomorúság az örök boldogság tornácában ül és a szívben hordozza az örök öröm, a feltámadás öntudatát.

Nyugodjatok hát kakukfüves temetőtökben, jeltelen sírokban pihenők! Nyugodjatok! A ti nyugalmatok a mi enyhülésünk és bár szíveink boldogító szeretetére drnyak esnek... a temetőben hiszszük, hogy lesz még feltámadás és boldog viszontlátás.

Novák János.

— Szomorú évfordulót, a magyar történelem leggyászosabb évfordulóját értük meg október 30-án. Öt évvel ezelőtt ezen a napon jutottak hatalomra azok, akik hangzatos és hamis jelszavakkal félrevezették a közvéleménynek egy tekintélyes részét s teljes katonai, politikai és gazdasági összeomlásba döntötték az országot, megásva az ezeréves Nagy-Magyarország sirját. Keserű érzésekkel gyászolunk ezen a napon s ökölbe szorított kezekkel gondolunk a gyászos októbert vég nemzetbontó felforgatóira, akik szerteszórva ma is a hazaárulásuk aljas kamataiból táplálkozva állnak lesben megcsönkített hazánk határain.

— A hősök sirjánál november 1-én délután három órakor kezdődik a gyászünnepély. Az ipartestületi Dalárdának Hiszekegy énekét a róm. kath. és gör. kath.

egyházi szertartások követik. Az ünnepi beszédet Domján Elek főesperes tartja, Enyedy Andor ref. lelkész pedig imát mond a hősök sírjai fölött. Az ünnepséget a Himnusz elénekélése fejezi be.

— Rendkívüli városi közgyűlés összehívásáért 45 képviselőtestületi tag a polgármestertől, hogy a város állást foglalhasson a kereseti adók itteni kivétele ellen.

— Rémhír kapott szárnyra a napokban, hogy a temető kapujában megadóztatják a kegyeletlen emlékezésnek a sírokra szánt virágait. A pénzügyigazgatóság sietett megcáfolni ezt a rosszakaratu hírterjesztést s módunkban van megnyugtatni a közönséget, hogy kegyeletlen érzéseinek nyilvánításában semmiféle profán aktus sem fogja megzavarni.

— Létszámcsökkentés a pénzügyigazgatóságnál. Az 1923. évi XXXV. t.-c. alapján elrendelt létszámcsökkentés végrehajtásaként a sátoraljai helyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál a következő tisztviselők szabadságoltattak: Székely József főtanácsos, Gamauf Ferenc dr. segédtitkár, Klein Ferenc állampénztári igazgató, Bodor Izák állampénztári főtitkár, Novák Gyula és Buday Pál számvevő tanácsosok, Rác Rezső járási számvevő és Schweiger Miklós számtiszt. A szabadságoltak részint nyugdíjaztattak, részint végkielégítést kapnak.

— A belföldi bor értékhatára. A pénzügyminiszterium 1923. évi 133303. számú rendeletével a fényüzési, forgalmi adó alá eső belföldi bor értékhatárát újból szabályozza és 1923. október hó 7-től a kimért belföldi borok literenkénti értékhatárát 2500 koronában, a palackban eladott belföldi borok literenkénti értékhatárát 3000 koronában állapította meg.

— Városi mozgó. Bemutatásra került november hó 1-én csütörtökön este 6 és 8 órakor „Carmen” Filmdráma 5 felvonásban. — November hó 3-án szombaton este 6 és 8 órakor Bobby. Kalandtörténet 5 felvonásban. November 4-én vasárnap este 4 és 6 órakor „Hetedik szentség” Amerikai film 4 felvonásban. — Seff mint riporter. Vigjáték 2 felvonásban.

— Száz millió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000 korona, fél 2000 kor, negyed 1000 kor. Rendeljen levlező lapon november 15-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küldi „Bankó Bank Részv. Társ.” Budapest, VI., Andrassy-ut 60.

— Az időjárás olyan enyhe a Dunántul is, hogy a Balaton déli, somogyi partjain 26 fokos vízben fürdik a lakosság.

— Dr. Káliay Zoltán jogi szemiráriuma Budapest, Andrássy-ut 8. és Szeged, Pallavicini-utca 3., felelősséggel és biztos sikerrel készít elő bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgákra. *Jegyzet-bérlet! Rekapituláció! Minden felvilágosítást szóval vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.*

Külföldi kifogástalanul tisztít, minden szinre fest Rakovszky, Beresényi-utca 5. sz. Bérlet: Sarkány.

K É V E

Mezőgazdasági Hitelintézet és Iparfejlesztési R.-T.

Budapest, V., Nádor-utca 20

Elfogad megbízásokat termény értékesítésre minden mennyiségben. — Mezőgazdasági hitelet nyújt kedvező feltételekkel. Mezőgazdasági többtermelés és iparfejlesztés.

SPORT.

MKASE—SESC 1 : 0 (0 : 0).

A vasárnapi bajnoki mérkőzést a jobb, goalképesebb csatársor nyerte meg. A védelem kb. egyforma erősségű volt mindkét csapatnál, de a miskolci csatársor Szentgyörgyiben olyan biztos goallovót bir, akinek kapu előtti megmozdulása mindig veszedelmet jelent.

A mérkőzés általában szép sportot nyújtott. Változatos, gyors támadások, erős védekezés mindkét részről: a csapatok egyforma erőviszonyairól tettek tanúságot. Kivételt képeztek a csatársorok. Az Egyetértésnek az első félidőben három, a másodikban két kitűnő goal-alkalma volt, de a goalképtelen csatársor nem tudta ezeket kihasználni. A miskolciaknak viszont nagyon kevés goal-helyzetük volt, mert az Egyetértés védelme részen állott és különösen Misi fogta erősen a legveszedelmeesebb embert: Szentgyörgyit, ez mégis — amint labdához jutott — goalt lőtt. Azt ismételt ki kell emelnünk, hogy az Egyetértés védelme pompásan megállotta a helyét és különösen Kandrács, Simkó, Kelecsényi, Gönczi és Misi jeleskedtek, míg a miskolciaknál a csatársor, a közép- és a jobbfedezet tűntek ki és jó volt kapusuk is.

Denenfeld bíró (Budapest) erélyesen vezette a mérkőzést, de sok offside helyzetet elnézett és rosszul látott — a miskolciak előnyére.

ZEMPLÉNI GAZDA

A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye

Szerkesztő:

ILLÉSHÁZY ENDRE
A Zemplén várn. Gazd. Egyesület ügyv. titkára

KÖZGAZDASÁG.

A Budapesti Új Lóversenypályaépítő Részvénytársaság dollárban kamatozó elsőbbségi kötvény kölcsöne.

A Magyar Lovaregylet által a Budapest székesfővárostól 36 évre bérelt területen felépítendő új lóversenytér építési költségeinek fedezésére az építést szerződésileg elvállaló Budapesti Új Lóversenypályaépítő Részvénytársaság 385,000 dollár 8%-os, dollárban kamatozó és dollárban törlesztendő elsőbbségi kötvényeket bocsát ki a Magyar Lovaregylet kezessége mellett. A kölcsönnek külön biztosítására szolgálnak:

1. Elsőhelyű jelzalogos bekebelezés a Magyar Lovaregylet tulajdonát képező ingatlanokra, u. m. bérházak-, telkek-, versenypályák- és földbirtokokra.

2. A kölcsön kamatozásához és törlesztéséhez a m. kir. kormány által átengedett totalizátor jövedelem 4%-a.

3. Ezenkívül a kötvényszolgálat teljesítésére a Magyar Lovaregylet lekötött amag összegek 35%-át, amelyek a Magyar Lovaregylet a budapesti versenypályán lóversenyekkor beléptidíjak címén, vagy a pálya és berendezéseinek nem a lóversenyekkel kapcsolatos hasznosításából a kölcsön és járulékaiknak teljes visszafizetéseig betolynak.

Az előző 2 pontban körülírt bevételek a Magyar Lovaregylet számitásai alapján bőségesen fedezik a kötvények kamat- és törlesztési szolgálatát. Ha azonban bármikből valamely időpontban mégis hiány mutatkoznék, úgy a Magyar Lovaregylet kötelezte magát, hogy az esetleges hiányt sajátjából 15 nappal az esedékesség előtt rendelkezésre bocsátja. A magyar kir. pénzügyminisztérium október 20-án kelt rendeletében kijelentette, hogy a kölcsönszolgálat céljaira szükséges külföldi befizetési eszközöket a Devizaközpont útján a Magyar Lovaregylet rendelkezésére fogja bocsátani.

A kötvények a következő feltételek mellett bocsátatnak ki:

A kölcsön 50, 100, 500 és 1000 dollár névértékű, bemutatásra szóló kötvényekre oszlik. A kölcsön 8%-kal kamatozik dollárértékben. A szelvények félévenként dollárokban mindenkor február 1-én és augusztus 1-én váltatnak be New-Yorkban, Zürichben és az érdekelttség által közzeendő egyéb fizetési helyeken. A kamatozás 1924. augusztus elsejével kezdődik és így az első szelvény 1925. február 1-én esedékes. A kamatozás kezdetéig a befizetett összegekből előzetes 8% kamat kerül levonásba. A kötvények 1925. február 1-től számított 26 év alatt félévi sorsolásokkal törlesztetnek. A kisorsolt kötvények ugyancsak Zürichben, New-Yorkban és a társaság által közzeendő egyéb fizetési helyeken névértékben, dollárban váltatnak be. Az érdekelttség képviselője kérelmezni fogja az elsőbbségi kötvényeknek a budapesti értéktőzsdén leendő hivatalos jegyzetetését. A jegyzett kötvények ellenértékének befizet-

A magyar gazda tizparancsolata.

1. A vetőmagot csávázni kell. Buzát e nélkül ne vessen. Jó, ha az árpát is csávázza. Csávázás nélkül elvetett mag nemcsak kevesebb termést, hanem üszkös, egészségtelen magot is hoz. A csávázott mag ezzel szemben 1/3-val többet és teljesen egészséges magot terem.

2. Ne vessen kézzel. Óriási különbség van a között, hogy kézzel vagy géppel vetünk-e. A gépi vetéssel szabályos, egyenletes vetőmagelosztást és földkihasználást érünk el, ami kézzel való vetés esetén nem lehetséges. A gépi vetésnél legalább harminc százalékkal kevesebb vetőmag is kell.

3. A vetéshez elsőrangú fajtisza, egészséges, a helyi viszonyoknak jól megfelelő magot kell felhasználni. A jó minőségű vetőmag valamivel többbe kerül ugyan, de mégis legjobban kifizetődik, mennyiségre több és minőségre jobb termést fog hozni. Szövetkezeti alapon vett osztályozók (treuer) használandók fel, melyek hatását el sem tudja képzelni.

4. Ahhoz, hogy jó munkát tudjunk végezni, a földet megfelelően elő kell készíteni. Ennek legfőbb kelléke a jó szántás. Nem elég, ha csak a tarlót buktatjuk le aratás után azonnal, hanem ősszel még egy mély, legalább 6—8 coll mélységű szántást adjunk a földnek. A föld a nedvességet így jobban magában fogja tartani és megmunkálásra alkalmasabb lesz. Tegyen kísérletet!

Ha nem bírja ezt saját igájával (tehenével) elvégezni, úgy álljon össze szomszédjával vagy ismerősével és szántsák közösen egymásnak földjeit.

5. A földet jó termő erőben kell megtartanunk. Ezt úgy érjük el, ha az évenként rajta termő növények által elhasznált tápanyagot időnként visszaadjuk a földnek. Ezt a célt szolgálja a trágyázás. Egy-egy holdra 15—20 szekér jól kezelt trágya kell, melyet össze alá szántunk. Ha legalább minden 4 évben megtrágyázzuk földünket, úgy az jó erőben lesz.

Igen fontos a trágya minősége. Egyszerű, kevés költségbe kerülő trágyatelepek létesítése szükséges, melyekből a trágyalé kifolyhat.

6. Az istálló trágya kiegészítésére, vagy ha trágyánk nincsen, pótlására szolgál a műtrágya. 1—2 q műtrágya holdanként 2—3 q terméstartalommal eredményez. Tegyen egy kísérletet: hasítson ki földjéből egymás mellett két egyforma parcellát és vessen el raj-

tuk egyenlő minőségű és mennyiségű magot, olyképen azonban, hogy az egyik parcellára műtrágyát szórjon, a másikra ne. Meg fog lepődni a különbségen. Csak arra ügyeljen, hogy olyan műtrágyát használjon, amit a földje épen megkíván, mert pl. az agyagos földnek más műtrágya kell, mint a homokos földnek stb.

7. A vetés munkáját úgy ossza be, hogy október 20-ika előtt a buzával mindig elkészüljön. Ha ezen időn túl vet, úgy az a veszély forog fenn, hogy a vetés nem tud a hideg idő beálltáig megerősödni, ennek következtében a növény nem fog jól kifejlődni és holdanként 2—3 q-val kevesebb termése lesz.

8. Tavasz gabona alá is ősszel szántson. A szántás télen átfagy, ennek folytán tavaszra a hantok maguk szét omlanak. A vetés porhanyós földbe jut és könnyű munkával lesz végezhető.

9. Tavasszal lehetőleg kerülje a szántást. A munkát úgy lehet és kell beosztani, hogy tavaszra szántani való ne maradjon. Ha ősszel szánt, legalább egyharmadával többet arat.

10. Nedves földben nem szabad semmiféle tavasz munkát végezni (sem vetni, sem hengerelni, sem kapálni stb.), hanem meg kell várni, míg a föld megszikkad. Nedves földben nem lesz a magnak megfelelő ágya, sem takarása, az állatok, gép vagy eszköz nyoma állandóan meg fog maradni és ahol a föld összenyomódott, ott mag egyáltalán nem fog kikelni. Nedves földben történt vetés különösen agyag talajon fele termést fog hozni.

O. T. L.

Értesítések.

— **Gőzeke szántás.** Az Iruzművek magyarközponti műszak irodája november 6-án Domokos Jenő tiszavárkonyi birtokán mutatja be szivógázüzemű „Herkules” traktorát. A szivógázüzemre berendezett Hercules traktor a leggazdaságosabb üzemköltséggel dolgozik. Tekintettel arra, hogy a gőzekével való szántás vármegyénk területén is napról-napra jobban terjed, a f. év nyarán kisgazdák összeállva vették igénybe a gőzeke munkáját, felhívjuk gazdatársaink figyelmét a tiszavárkonyi próbaszántásra. Az Iruzművek gőzekéi — főleg a Dunántul, már három év óta nagy kedveltségnek örvendenek, nagyon kívánatos lenne, ha a zempléni gazdák szintén igénybe vennék ez ekéket.

tése magyar koronában Budapesten is eszközölhető és pedig a fizetés napján érvényben levő hivatalos devizaközponti dollár áru árfolyam 103°/o-án. A fizetés napját a kibocsátó részvénytársaság f. évi november hó folyamán előzetes 10 napi értesítéssel állapítja meg.

Ujhelyben és a zemplénvármegyei körzetben a Sátoraljaujhelyben székelő Központi Takarékpénztár fogadja el az előjegyzéseket és készséggel szolgál az érdeklődőknek felvilágosítással.

A fenti tervezet alapján a Magyar Lovaregylet 8°/o-os, dollárban kamatozó kötvénye t, ezen a háboru óta első, aranyértékben visszafizetendő és aranyértékben kamatozó magyar értékpapírt, mint tőkebefektetésre kiválóan alkalmas, állandó értékű fix kamatozású cimet ajánljuk a közönség figyelmébe. A kötvények a legközelebbi időben aláírásra bocsátatnak és igen ajánlatos az előjegyzéseket már most eszközölni, miután a kötvények jelentékeny részét fix kezek vették át és azoknak csak egy kis része bocsátatik jegyzésre. Ennek folytán az intézet fentartja magának a jogot, hogy a jegyzéseket nem teljesen, vagy egyáltalában ne vegye figyelembe.

Eladó

Egy
gyermek tolókocsi

Cím a kiadóhivatalban.

Viszontelárusítók!

Cérnák fonalak, pamutok az összes varróiparok részére a legolcsóbb napiárakon, állandóan raktáron

Kerzmann és Kalmos

cérna- pamutáru nagykereskedők
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-u 16.
Hajós-utca sarok. — Telefon 194-80.

Az Első Sátoraljaujhelyi Hordógyár

Butorgyárában

ujjonnan készült komplett hálószobák
gyári árban kaphatók.

Kereskedők!

Gyapjufonalak és műselymek minden minőségben és színben, kézimunka sablonok nagy választékban. Nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban kaphatók:
Bornstein Globus kézimunkaház
Budapest, VIII., Baross-utca 86.

ELADÓ SZŐLŐ.

Sátoraljaujhely határában 2¹/₂ hold szőlő s ugyanoly területű szántó eladó. Cím: a Gazdasági Egyesület titkáránál megtudható.

BRILLIANS, platina, gyöngy, arany, ezüst antik tárgy, régi arany és ezüstpénz beváltás, a legmagasabb npi árban:
RÖSSLER, Budapest, IX., Üllői-ut 3. szám, Calvin-tér mellett.

Páncz Sajos

kötszerész-műszerész
Sátoraljaujhely, Drugeth-utca 16.
Sérvkötő, haskötő és fűző-specialista. Készít: Műláb, műkéz és mindennemű orthopaediai készülékeket.

Selyem lámpaernyők behuzását, ridikülők készítését, keztyűk és fűzők tisztítását és javítását elvállalom.

Hradil Károly

fényképészeti műterme
Saujhely, Széchenyi-tér 9.

Készít mindennemű, a fényképészeti szakba vágó munkákat.

Elsőrendű és pontos kiszolgálás
Kívánatra háznál is eszközöl felvételeket.

Kovács Balázs Saujhely

Elvállal mindennemű férfi és női kalapok átalakítását, javítását és tisztítását.

Rákóczi-utca 43. (Diánával szemben.)
a legrövidebb idő alatt.

Raktáron mindenféle férfi gyapjúkalapok minden színben. Pontos kiszolgálás. Jutányos árak

A n. közönség szives pártfogását kérem.

Bertók Katalin

okl. szülésznő
Gróf Somogyi Ilona-u. 4.

Főszolgabíró urak figyelmébe!

Raktáron tarunk

Főszolgabírói Iktatókönyv

Mutatókönyv

nyomtatványokat, 30 klgr.-os finom VIII-as alaku papíron nyomtatva és azt ivenként 250 koronáért szállítjuk.

Beküldött minta szerinti nyomtatványokat azonnal készítjük és legmérsékeltebb áron számítjuk.

Zemplén könyvnyomda és lapkiadó r. t.

Sátoraljaujhely

Aprított tűzifa és elsőrendű bükkszász

legolcsóbb napi áron minden mennyiségben

házhoz szállítva kapható.

JUHN RÓBERT ÉS TÁRSA

fakereskedők.

Telep: Andrassy-utca 2. — Telefon: 75.

Jegyző urak

figyelmébe!

Raktáron tartjuk az összes

községi

közigazgatási

nyomtatványokat

és azt a legmérsékeltebb áron árusítjuk.

ZEMPLÉN

könyvnyomda

Sátoraljaujhely.

VARRÓGÉP

ÉS

KERÉKPÁR

JAVITÓMŰHELY.

Elvállal:

minden rendszerű varrógép és kerékpár javításokat, pontosan, jótállás mellett. Varrógép és kerékpáralkatrészek nagy választékban.

Springer Jenő

Sátoraljaujhely, Lakatos-utca 13.

Karácsonyi és ujévi ajándékait Szabó Pál

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében vásárolja.

Imakönyvek! Ifjúsági iratok! Képeskönyvekből nagy választék mindkét nembeli ifjúság részére. Társasjátékok, sakkfigurák és táblák. Dobozos levélpapírok. Emlékkönyvek. Levelezőlap albumok. Festékek dobozokban. Magyar festőművészek képeinek másolatai keretbe. Hegedűk, húrok, hegedűtokok stb.

14 karátos arany töltőótlak!

Disztárgyak!

Íróasztal-készletek a legfinomabb kivitelig!